

PODNASZAĆ (12) *vb impf*

o *prawdopodobnie jasne* (tak w pod-); w *inf oba* a jasne; w *pozostałych formach* pierwsze a *pochylone*.

[*inf* podnaszać.] ◇ *praes 1 sg* podnászam (2). ◇ *3 sg* podnászà (3). ◇ *3 pl* podnászają (1). ◇ *praet 1 sg m* podnászam (1). ◇ *3 sg m* podnászàł (1). *n* podnászàło (1). ◇ [*3 pl m pers* podnászali.] *subst* podnászàły (1). ◇ *imp 2 pl* podnászajcie (1). ◇ *con 3 pl subst* by podnászàły (1).

Sł stp notuje, Cn brak, Linde XVIII w.

1. *Przemieszczać w górę; attollere Mącz; allevare Calep* [w tym: kogo, co (5)] (7) : Allevo – Podnaszam, dzwigam. *Calep* 53b.

podnaszać czym (1): *Vectis, Odzwierny rygiel/ [...] też wałek álbo obli kiy/ którym co trącáyą/ podnászáyą Mącz 477a; [porzuciąc ná ziemi czapki [...] w lámym biegu kopiámi podnászaią BusLic 3v].*

Zwrot: »podnaszać wzgorę« [*szyk zmienny*] (2): *Do nog im [orłom] miechy przypráwił/ Do każdego dziecię wládził. Ktore mu mięfo pułzczàło/ Albo wzgorę podnászàło. BierEz Gv; Mącz 457d.*

a. *Wykonywać ruch w górę czymś trzymanym w ręku (o sakramencie ołtarza)* (1) : y tego [...] dowiodę: [...] iż ná koniec/ Ciàło Pánłkie/ nie chleb profy/ áni Dyablá/ Sbízek we mfy swoiey podnászàł *OrzList* e3.

[*W połączeniach szeregowych: Nietrzebá go [Pana Chrystusa] wyftáwowác/ áni ku pokłonie podnászác/ áni po rynku nošić HerbOdpow li6v, li7v.*]

b. *Wzbijać w górę* (2) : *Fiant tanquam pulvis ante faciem venti: [...] Niechay fie staná iako proch ktori wiatr podnászà WróbŻółt 34/5.*

Przen (1) : *Ten [Pyrrus] rzekł/ ia ieflim Orzeł/ nie fwym pierzem latam/ Iedno fie ták potrofe wálznych fkrzydeł chwatom. Bo gdyby wálze piorká/ mnie nie podnászàły/ Pewnieby me y zemną/ ná ziemi zoftàły. RejZwierz 25.*

2. *Wykonywać ruch w górę częścią ciała; przen [co]* (2) :

Zwroty: »podnaszać głowę [z czego]« = doznac wywyższenia (1): *Ieft infy co fie vniża dla chwały/ á drugi záfię ktory podnászà głowę z vniżenia [levavit caput]. BudBib Eccli 20/11.*

»uszy podnaszać [na co]« = słuchać uważnie (1): *Ná fłowá me z wielką chucią vfzy podnászajcie LubPs gg3v.*

3. [*Wywyższać [kogo]: O páni náfwiétfza Anno [...] Wfzyftki ciężé żádáiące lálká twa podnászà JanKoszŻyw Av.*]

4. *Wysławiać [co nad co]* (1) : *TEn Wtóry Dyálóg [...] Polfkę nád Lithwę podnászà OrzQuin A3.*

5. *Wszczynać* (1) :

Zwrot: »podnaszać wojnę« (1): *Bywály te [białegłowy]/ ktore podnászàły woyny GórnDworz X6v.*

6. *Zwroty: »głos podnaszać [k komu]« = wołać* (1) : *GLofoem záłobliwym ku Pánu wołálem/ Głos práwie płáčliwij kniemu podnászàlem LubPs ee3v; [áčkolwie wielkie głofi z nabożeńftwem podnászàlij do niebá/ á iegdy wfzytcij rołpaczálij JanKoszŻyw F4v].*

Synonimy: 3. podwyszszac, wywyższac; 4. sławic, wyslawiac; 5. poczynac, wszczynac, zaczynac.

Formacje współrdzenne cf NIEŚĆ.

Cf **PODNASZAJĄCY, [PODNASZAN], PODNASZANIE**

KW, MM